

VERSLAG CONSULTATIEBIJENKOMST OUDER-KIND-PLEKKEN (JONGE MOEDERS) TER VOORBEREIDING OP DE UITVRAGEN JEUGDHULP EN WMO

Stadskantoor Utrecht, 15 oktober 2018, 14.00–16.00 uur

Plenair

In een presentatie is ingegaan op de ambities van de gemeente Utrecht rondom de ondersteuning van jonge moeders en zijn er verschillende scenario's voorgelegd. Daarna zijn twee groepen in gesprek gegaan over:

- o De ambities van de gemeente Utrecht vertaald naar deze specifieke groep: hoe kunnen jonge moeders met kinderen zoveel mogelijk thuis blijven wonen?
- o Als er toch nog verblijf nodig is, hoe zorgen we voor een doorgaande lijn, zorgcontinuïteit, gezinsgerichte varianten en passende ondersteuning voor moeders en kinderen?
- o Het voorstel hoe verblijf van jonge moeders op te nemen in de opdrachten aanvullende Zorg voor Jeugd en Wmo?

Uitkomsten verdiepende gesprekken in groepen

Hoe kunnen jonge ouders zoveel mogelijk thuis blijven wonen?

- Er wordt aangegeven dat dit een nobel streven is, maar thuis wonen voor veel jonge ouders niet haalbaar is:
 - Meestal zijn de jonge ouders al uit huis en willen ze ook niet terug naar huis.
 - Daarnaast komen de jonge ouders vaak niet uit een thuissituatie maar komen veel ouders uit een instelling of een zwervend bestaan.
 - Ook is de draagkracht van het gezin waar ze uit komen vaak beperkt. De gezinssituatie van de ouder(s) van de jonge ouder kent vaak veel problematiek waar meerdere generaties mee te maken hebben.
 - Daarnaast is er een gedwongen kader waarbij het verblijf in een instelling met toezicht de laatste kans is voor de jonge ouder om het kind te houden
- Wellicht is het een aantal gevallen mogelijk om het contact met het gezin te herstellen.
- Bijkomend probleem is het verkrijgen van een woning. Het is voor jonge ouders om verschillende redenen lastig een woning te vinden. Inschrijven bij woningnet is pas mogelijk vanaf 18 jaar, er zijn lange wachttijden, vaak hebben zij niet genoeg inkomen om een woning of kamer te huren. Als zij thuis gaan wonen, kan de kostendelersnorm in sommige gevallen een probleem zijn. Woningtekort zorgt mede voor instroom in verblijf en belemmert de uitstroom uit verblijf.
- Jonge ouders langer thuis/zelfstandig laten wonen door:
 - o Vroegtijdig signaleren en ambulante begeleiding bieden, bijvoorbeeld door het verbeteren van de samenwerking met verloskundigen.
 - o Het bieden van intensieve ambulante begeleiding.
 - o Het bieden van praktische ondersteuning. Zoals huishoudelijke hulp.
 - o Goede inzet van vrijwilligers. Ook steungezinnen en meeleefgezinnen. Hulp bij schulden.
 - o Jobcoaching

Als er toch nog verblijf nodig is, hoe zorgen we voor een doorgaande lijn, zorgcontinuïteit, gezinsgerichte varianten en passende ondersteuning voor ouders en kinderen?

- Positief dat continuïteit in de ondersteuning een uitgangspunt is, zet geen knip in de zorg.
- Zorg ervoor dat aanbieders (anders dan de verblijfsaanbieder) ambulante begeleiding kunnen bieden op een verblijfslocatie en verblijfsaanbieders ambulante ondersteuning uitvoeren na uitstroom.

Ons voorstel hoe verblijf van jonge ouders op te nemen in de opdrachten aanvullende Zorg voor Jeugd en Wmo?

- Indeling is helder en herkenbaar. Goed dat begeleiding van ouder en kind onder 1 opdracht valt.
- Logisch om behandeling van kinderen te beleggen in de Jeugd-opdrachten, omdat dat specifieke expertise vraagt.
- Belangrijk om leeftijdsgrenzen los te laten, niet uitgaan van leeftijden maar ondersteuningsvraag.
- Dit kan betekenen dat aanbieders zowel een Jeugd-contract als een Wmo-contract krijgen.
- Een budget jonge ouders, los van de wetten zou een mooi uitgangspunt zijn.
- Aanbieders hebben bij voorkeur zo min mogelijk financiële stromen en zoveel mogelijk administratieve eenvoud.
- Bij voorkeur wonen in het eigen netwerk, in een pleeggezin of andere gezinsvorm. Voor enkele jonge ouders is dit mogelijk niet passend, omdat zij toe zijn aan de volgende stap naar zelfstandig wonen.
- Sommige partijen missen in de voorgelegd indeling van verblijf de vorm '24/7 begeleiding en toezicht in een instellingswoning'. Voor sommige jonge ouders is wonen in een gezinsvorm niet meer het meest passend, maar hebben zij nog wel intensief toezicht nodig. Ook wordt opgemerkt dat het soms voor jonge ouders goed kan zijn samen te wonen met andere jonge ouders om zo van elkaar te leren en een netwerk op te bouwen. Tegelijkertijd kan het ook juist een nadeel zijn dat iedere moeder haar eigen problematiek meeneemt naar de groep. Dit kan dan juist ook belastend zijn.
- Indien toezicht nodig is, dan hoeft dit niet altijd in het pand zelf te zijn, telefonische bereikbaarheid/ hulp op afstand kan voldoende zijn.
- Belangrijk aandacht te houden voor passende begeleiding van ouders en kinderen, ook als dit wordt gedaan door Wmo-aanbieders. Aanbieders vragen aandacht voor passende financiering binnen de Wmo-opdrachten.
- Eigen bijdrage binnen Wmo is een aandachtspunt. Jongvolwassenen hebben vaak weinig inkomen waardoor de eigen bijdrage lastig kan zijn.
- Wanneer behandeling van het kind nodig is, is het belangrijk ervoor te zorgen dat de verwijzing zo min mogelijk belastend is voor de ouders.
- Kijk hoe andere gemeenten dit inkopen.
- De verwachting is dat op termijn het aantal jonge ouders in verblijf zal afnemen. Dit is een ontwikkelopgave en zal niet direct te zien zijn.
- In verblijf kunnen verschillende doelgroepen gemengd wonen (dit blijft maatwerk)
- Indien 1 t/m 3 onder de Wmo-opdracht vallen, dan komt dit de doorstroming ten goede omdat er geen overdracht van Jeugd naar Wmo is.
- Aandacht voor kwaliteitseisen Jeugdwet als begeleiding bij Wmo-aanbieders wordt belegd.
- Het Extr@ team zou ook goed ondersteuning kunnen bieden aan jonge ouders en kinderen.
- Volgens sommigen heeft het de voorkeur verblijf over te hevelen naar de Wmo-contracten bij 18,5 jaar, omdat veel regelingen pas vanaf 18 jaar zijn aan te vragen.

Overige aandachtspunten:

- Verblijf en begeleiding van jonge vaders en partners van jonge moeders.
- Definities helder maken (bijvoorbeeld verblijf en thuis)
- Spreek over 'jonge ouders' in plaats van 'jonge moeders'.
- Gezinnen waar een ouder een Wlz-indicatie heeft (bv vanwege LVB-problematiek) en het kind onder de jeugdwet zorg krijgt.